

gjort af Udvalget; men jeg troer dog, at Saagen, selv med saadanne Endringer, kan have sine særlige Betænkkeligheder.

Chr. Larsen: Det er mig en Glæde at høre, at der her i Salen er en saadan Iver og Omsorg for Børnenes Opdragelse i Skolerne, som vi høre her er, idet flere geistlige Talere have taget sig meget varmt af denne Sag — dog paa en egen Maade, nemlig ved at tale ikke for, men imod Udvalgets Forslag. Naar man har en saadan Omsorg for Skolens Reform med Hensyn til denne lille Begyndelse, saa maa man jo snart kunne vente en heel Deel mere i denne Retning; men desuagtet er jeg ikke enig med dem i deres første Optræden i denne Sag, da jeg seer, de ere saa ængstelige for Skolefriheden ved denne lille Begyndelse af Forslaget her, navnlig dets 1ste Paragraph, som gaaer ud paa, at Børnet kan udskrives af Skolen, naar man finder, at det har saadanne Kundskaber, som virkelig have sat det forud for de andre Skolebørn. Jeg kan ikke indsee Grunden til, at der skulde være nogen Hindring for, at et Barn fritages fra Skolen paa visse Tider, naar der udtrykkelig staaer, at det kan skee, naar Skolebestyrelsen finder, at det har saa tilstrækkelige Kundskaber, at den Intet finder til Hinder derfor — og tager Ansvar paa sig. Nu hører jeg rigtig nok sige: Ja, Skolelæreren vil det blive til et rædsomt Besvær, han vil lide under Tidens Pligtugtighed, naar han igjen faaer disse Børn, som man mener maa antages at være ganske uopdragne, nedfunkne igjen i den samme Tilstand, de vare i, førend den Tid, de kom i Skolen, og man saa atter skulde begynde forfra igjen med at udvikle deres aandelige Evner, som ere gaaede tabte. Men det kan jeg heller ikke forstaae; thi, hvis der virkelig er saadanne Børn, om hvilke Skolebestyrelsen efter sit Skøn virkelig har erklæret, at de kunne fritages for Skolen, fordi de havde Kundskaber fremfor de andre, saa kan jeg slet ikke indsee, at det skulde være en større Gene for Skolelæreren at skulle modtage disse Børn igjen ligesom de andre, end det maa være for disse Børn at sidde i Skolen og bide og vente paa, at den Tid skulde komme, hvor deres Underviisning kunde bringes høiere. Det er jo natur-

ligt, at, naar deres Underviisning staaer høiere end de andre Børns, saa kan Skolelæreren jo aldeles ikke undervise disse Børn, der staae forud for de andre; men saa maa disse Børn jo vente, til de andre Børn komme saavidt, at de i samme Grad kunne undervises tilligemed de andre, saa jeg troer, at der staaer den ene Sætning imod den anden. Jeg seer deri ikke noget Beviis for, at det virkelig skulde kunne hindre noget, at et Barn kunde fritages for Skolegang i en kort Tid, naar Skolebestyrelsen finder, at Børnet staaer saaledes forud for de andre Skolebørn, at det kan skee uden Skade. Jeg vilde altsaa nok ønske, at man vedtog dette Forslag; thi det er ganske vist, at det har store Ubøgheligheder for Forældre, der have Børn med Evner og Anlag, saa at de staae forud for de andre Børn i Skolen, at de skulle lade dem sidde i Skolen og see paa de andre Børn uden at kunne lære Noget; men at det derimod vilde være en stor Lettelse for dem, om Børnene kunde være fritagne for Skolegang. De ville saa i den Tid kunne gøre Gavn hist og her, isædetfor at spille Tiden, og Forældrene, hvem det skyldes, at de have saadanne lærvillige Børn, men nok kunne have nødig, at de vare til Nytte paa en eller anden Maade, de ville vistnok vaage over, at de Intet tabte ved at forlade Skolen. Jeg indseer saaledes ikke, hvorledes man kan have saa store Betænkkeligheder her ved dette Forslag, og jeg er derfor bange for, at den Iver og den Omsorg, man har for Skolevæsenets Opkomst, ikke er ganske velmeent, eller idetmindste ikke paa sit rette Sted; thi denne her foreliggende lille Begyndelse kan jeg virkelig ikke bringe i Harmoni hermed. Jeg for min Part er ganske enig med Udvalget, baade om denne Paragraph og hele det her i Betænkningen foreliggende Lovforslag, som jeg meget ønsker man vilde gaae ind paa og stemme for, ligesom jeg selv vil give det min Stemme.

N. Andersen: Ja, det kan maaskee synes besynderligt, at jeg har begjært Ordet i denne Sag, da det blot er Præstestanden og Skolelærerne, der hidtil have talt; men, da jeg er en Almuesmand, som har gaaet Skoleunderviisningen paa Landet igjennem, saa troer jeg, at jeg ogsaa maa udtale mig derom, da